

Краткий агрометеорологический обзор за 2-ю декаду января 2022 года

Во второй декаде января на юге и юго-востоке республики в районах возделывания озимых культур температурный фон был выше нормы на 6...10°C, на западе на 2...3 °С. Осадки выпали в основном больше и около нормы, что улучшает формирование запасов влаги в почве.

В окрестности станций Шымкент на фоне положительных температур воздуха на второй и четвертый день декады наблюдается возобновление вегетации озимой пшеницы. Фаза развития «3-й лист», состояние растений удовлетворительное.

Устойчивый снежный покров отмечается на полях с озимыми культурами в Алматинской области (7-11 см). В Жамбылской и Туркестанской областях снег в основном отсутствует, что при понижении температуры воздуха может привести к вымерзанию озимых культур.

В Западно-Казахстанской области в районах возделывания озимых зерновых культур сохраняется устойчивый снежный покров (24-29 см), который оказывает защитное влияние на растения при равномерном распределении на поверхности почвы, поэтому низкая температура на поверхности почвы (минус 16...18°C) не была столь опасной для перезимовки.

Минимальная температура почвы на глубине узла кущения озимой пшеницы на юге страны колебалась в пределах от 0°C до минус 2°C и на юго-востоке от 0 °С до минус 7 °С (станция Кыргызсай).

В течение прошедшей декады на территории пастбищного животноводства значения аномалии температуры воздуха также были положительные, осадки выпали повсеместно и в основном были выше средних многолетних значений.

Большую опасность для выпасаемого поголовья представляют гололедные явления, при которых затрудняется передвижение животных, а растительность становится недоступной из-за покрывающего ее слоя льда. Гололедные явления в течении 1-7 суток отмечались на пастбищах в Атырауской области, 1 сутки Карагандинской и Мангистауской областях.

Число невыпасных дней за декаду, когда неблагоприятные метеорологические явления затрудняли выпас скота, составляют 1 день в Актыбинской области (станция Нура), 5 дней в Атырауской области (станция Новый Уштоган) и 4 дня в Жамбылской области (станция Уланбель).

Ледяная корка мощная, не разрушающая копытами мелких животных, залегающая местами в Атырауской и Карагандинской областях и повсеместно в Западно-Казахстанской области. Для выпаса скота ледяная корка также может вызвать большую опасность, так как овцы, пробивая ледяную корку, режут ноги и перестают передвигаться по пастбищу.

Число дней с сильными метелями или сильной поземкой, которые при выпасе могут привести к паническому бегству животных по направлению ветра, и остановить их в такие моменты очень трудно и при этом возможны потери поголовья животных, отмечались в течении 1-2 суток в

Карагандинской области, 6 суток Костанайской области, 3 суток на севере страны и в Западных областях 1-3 суток.

На преобладающей территории пастбищного животноводства проводился выпас скота. С наступлением холодов и снежного покрова в Жаныбекском районе Западно-Казахстанской области, в Аркалыкском районе Костанайской области животные переведены на стойловое содержание. Подкармливание маточного поголовья и молодняка продолжается в Мангистауском и Бейнеуском районах Мангистауской области, Каратальском районе Алматинской области. В связи с нехваткой подножного корма продолжается подвоз кормов в Мангистауском районе Мангистауской области.

Пастбища были умеренно и сильно стравлены, где снежный покров не большой отмечалось в основном удовлетворительное состояние травостоя, состояние дернины мерзлое.

2022 жылдың қаңтар айының 2-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Қаңтардың екінші онкүндігінде республиканың оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында күздік дақылдар себілетін аудандарында температуралық фон нормадан 6...10°C, батыста 2...3°C жоғары болған. Жауын-шашын көбінесе нормадан жоғары жауған, бұл топырақта ылғал қорының қалыптасуына қолайлы болады.

Шымкент станциясының маңайында онкүндіктің екінші және төртінші күндерінде оң ауа температурасы фонында күздік бидай өсімдіктерінің қайта дамуы байқалады. Даму фазасы «3-ші жапырақ» кезеңі, өсімдіктердің жағдайы қанағаттанарлық.

Алматы облысының күздік дақылдар егілген алқаптарында тұрақты қар жамылғысы байқалады (7-11 см). Жамбыл және Түркістан облыстарында көбінесе қар жоқ, бұл ауа температурасының төмендеуі кезінде күздік дақылдардың қатып қалуына әкелуі мүмкін.

Батыс Қазақстан облысында күздік дәнді дақылдар себілетін аудандарында тұрақты қар жамылғысы (24-29 см) сақталуда, ол топырақ бетінде біркелкі таралған кезде өсімдіктерге қорғаныш әсер етеді, сондықтан топырақ бетінің төменгі температурасы (минус 16...18°C) қыстап шығу үшін соншалықты қауіпті болмаған.

Елдің оңтүстігінде күздік бидайдың түптену тереңдігіндегі топырақтың ең төменгі температурасы 0°C минус 2°C дейін және оңтүстік-шығыста 0°C минус 7°C дейін (Қырғызсай станциясы) ауытқыған.

Өткен онкүндік ішінде жайылымдық мал шаруашылығы аумағында ауа температурасы аномалиясының мәні де оң болған, жауын-шашын барлық жерде жауған және көбінесе орташа көпжылдық мәндерден жоғары болған.

Қолайсыз метеорологиялық құбылыстардан мал жайылымы қиындаған онкүндіктегі күндер саны Ақтөбе облысында 1 күнді (Нұра станциясы), Атырау облысында 5 күнді (Новый Үштоған станциясы) және Жамбыл облысында 4 күнді (Ұланбел станциясы) құраған.

Ұсақ жануарлардың тұяғын бұза алмайтын күшті мұз қабыршығы, Атырау және Қарағанды облыстарының кей жерлерінде және Батыс Қазақстан облысының барлық жерлерінде орын алған. Малды жаю үшін мұз қабаты үлкен қауіп тудыруы мүмкін, өйткені қойлар мұз қабығын тесіп, аяқтарын кесіп, жайылымдарда қозғала алмайды.

Жайылым кезінде жел бағыты бойынша жануарлардың үрейлі ұшуына әкеп соғуы мүмкін қатты боран немесе қатты жаяу бұрқасын болған күндер саны және оларды осындай сәттерде тоқтату өте қиын және бұл ретте мал басының жоғалуы мүмкін күндер саны Қарағанды облысында 1-2 тәулік, Қостанай облысында 6 тәулік, елдің солтүстігінде 3 тәулік және батыс облыстарда 1-3 тәулік ішінде байқалған.

Жайылымдық мал шаруашылығының басым аумағында мал жайылымы жүргізілген. Батыс Қазақстан облысының Жәнібек ауданында, Қостанай облысының Арқалық ауданында суық және қар жамылғысының басталуымен жануарларды қорада ұстауға көшкен. Маңғыстау облысының Маңғыстау және

Бейнеу аудандарында, Алматы облысының Қаратал ауданында аналық мал мен жас төлдерді бордақылау жалғасуда. Жайылымдық азықтың жетіспеуіне байланысты Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында азықтарды жеткізу жалғасуда.

Жайылымдар орташа және қатты тапталған, онда қар жамылғысы аз, шөптердің жағдайы көбінесе қанағаттанарлық, шымның жағдайы мұзды болған.